

Streszczenie

Doliny rzeczne są szczególnymi układami przyrodniczymi oraz społeczno-gospodarczymi, które odgrywają bardzo ważną rolę w funkcjonowaniu systemów ekologicznych. Woda jest istotnym elementem krajobrazu i to właśnie rzeki mają ważny wpływ na jego kształtowanie.

Na niniejszą rozprawę doktorską składa się cykl pięciu spójnych tematycznie artykułów naukowych pt.: „Zintegrowana metoda krajobrazowo-hydromorfologiczna do oceny dolin rzecznych”. Głównym celem badań było opracowanie zintegrowanej metody do oceny dolin rzecznych, łączącej elementy krajobrazowe i hydromorfologiczne, w celu właściwego kształtowania i ochrony tych obszarów. Zostały również zdefiniowane dwa cele dodatkowe, obejmujące sprawdzenie przydatności nowopowstałej zintegrowanej metody do opracowania wytycznych do przeprowadzenia rewitalizacji dolin rzecznych, oraz przydatności tej metody podczas określenia zmian w dolinie rzecznej po przejściu fali powodziowej i po przeprowadzonych pracach naprawczych oraz konserwacyjnych. Do realizacji przedstawionych celów posłużyły otrzymane wyniki badań ze zdefiniowanych pięciu zadań badawczych, które przedstawiono kolejno w poszczególnych publikacjach.

Pierwsze zadanie badawcze (publikacja [1]) polegało na wykonaniu oceny hydromorfologicznej i oceny krajobrazowej doliny rzeki Poprad (powiat nowosądecki), przy zastosowaniu dwóch odrębnych metod. Drugie zadanie badawcze (publikacja [2]) to realizacja głównego celu rozprawy w postaci opracowanej zintegrowanej metody krajobrazowo-hydromorfologicznej do oceny dolin rzecznych (Landscape & HydroMorphological Assessment of River Valleys Method). Zadaniem trzecim (publikacja [3]) była weryfikacja opracowanej zintegrowanej metody poprzez zastosowanie jej podczas oceny doliny rzeki Białki (powiat tatrzański). Czwarte zadanie badawcze (publikacja [4]) polegało na wykonaniu oceny doliny rzeki Skawinki (powiat krakowski) przy użyciu zintegrowanej metody krajobrazowo-hydromorfologicznej, a następnie na podstawie otrzymanych wyników, opracowanie wytycznych do przeprowadzenia jej rewitalizacji. Ostatnim zadaniem badawczym (publikacja [5]) było sprawdzenie przydatności zintegrowanej metody krajobrazowo-hydromorfologicznej do określenia zmian w dolinie rzeki Krzyworzeki (powiat myślenicki) po przejściu fali powodziowej i po przeprowadzonych pracach naprawczych oraz konserwacyjnych.

Opracowana zintegrowana metoda krajobrazowo-hydromorfologiczna jest metodą prostą w użyciu i może być stosowana do oceny i identyfikacji cennych obszarów w dolinach rzecznych, jak również w celu opracowania wytycznych do przeprowadzenia zintegrowanej rewitalizacji dolin rzecznych, czy przy określaniu zmian w dolinie rzecznej po przejściu fali powodziowej i po przeprowadzonych pracach naprawczych oraz konserwacyjnych.

Mania Nawiesniał-Cesar